

لەمەودوا هەر چەو سانەوەیەکی ژنان لە باشۇورى كوردىستاندا ھەبىت، بەشىكى خەتاي بەریز مەھاباد قەرەداغىيە!!!!

هىشام ئاڭرىمى

(بەشدارى يېرىدىن لە دەسەلەتدا، بەشدارى يېرىدىن لە دەسکەوت و تاوانە كانىشىياندا)

سەرەتا دەمەۋى ئەوە بلىم، ھەر پارتىك و رېكخراوېك مافى ھەيە ھەر كەسىك يان كۆمەلە كەسانىك بۇ رېزەكانى خۆى رابكىشىت يان بەكاريان بىتىت لە پۇستىكى تايىبەتدا. ھەر كەسانىكىش بۇي ھەيە ئەمۇ داوايە قبۇل بکات يان رەتى بکاتەوە، بەلام لەكتى قبۇل كردىدا سەنگەرگۈرپىنىك رۇددەت و رەتى ئەمۇ كەسەش دەگۈرىت و بۇ كەسەكە ناتوانىت ھاواكتا لە ھەردوو بەرەدا بىت. بەتايىبەت ئەگەر دوو سەنگەرى دېبەر و جياواز بن.

كەسانىك ناتوانىت لە ھەمان كاتدا پارتى و يەكپىتى بىت، يان سەرمایيەدار و پرولىتار بىت، يان كۆمۇنىست و سەرمایيەدار بىت، يان باوەرى بە پىاوسالارىيى ھەبىت و لەھەمان كاتدا فيمىتىست بىت، يان دېرى دەسەلات بىت بەشىك بىت لە دەسەلەتدارىتى، يان پارىزەرەكى ديموکراسى بىت و خۆى دكتاتور بىت. كەس ناتوانىت و بۇي نېيە ھاواكتا لە دووبەرەي دۇر بەدا بىت، بەبىن ئەمەي بەرەيەك لەپىتىا و بەرەزەونى بەرەزەونى كى تردا بەكار نەيەنتىت. تەنبا لە كاتى خەباتى نەيىندا و لە سىستەمى دكتاتوردا كەسان ناچار دەبن لە جىڭايەكدا كاربىكەن كە باوەرىييان پى نەبىت.

ھەر كاتىك بەرە يان سەنگەر گۈرپىن دېتە ئاراوه، پىويسىتە ئەمە كەسە بە راشكاوى واز لە بەرەي يەكەمى خۆى بىتىت و دىلسۇزانە لە گەل لايەنى تازەدا كاربکات. ھەر ھەولدانىك بۇ يارىكىدىن بە دوو رۇلى لەيەكتىر جياواز و ھەولدان بۇ شاردنەوەي راستىيەكان، لەبەرەزەونى كەسەكەدا نېيە.

سەرداňەكەي بەریز مەھاباد قەرەداغى بۇ باشۇورى كوردىستان لە ھاوىيىنى راپۇردوودا و چاۋپىكەوتىنى لەكەل سەركىرەكانى ئەمۇ، گەلنى مشتومى لە خۆيەوە گرت. گەلنى نووسەر و خەلکانى تر گومانيان دەربارەي خودى كەسايەتى ئەمە بەریزە لا دروست بۇو، بەتايىبەت كاتىك خاتوو مەھاباد قەرەداغى 180 پلە ھەلۋىستى رەخنەگرانە خۆى دەربارى دەسەلەتدارىتى لە كوردىستان گۆرى و ھەولىدا پاكانە بۇ دەسەلەتدارىتى لە پىرسى جەو سانەوەيى ژناندا لە باشۇورى كوردىستان، بکات.

دەلىن كات ولامى ھەموو پېسىيارىكى بىن وەلام دەداتەوە. دىيارە ئەمۇ سەرداňەي بەریز مەھاباد قەرەداغى بىن بىنەما نەبۇو و پەيوەندىيەكى راستەوحو بە كىشەيى ژنانەوە ھەبۇو و بە قىسى خاتوو مەھاباد، ئەمۇ دەيەۋىت لە سەرەوە و بەشىوەي بەشداربۇون لە دەسەلەتدا مافى ژنان مسۇگەر بکات و لەويوە پلان بۇ يەكسانى ژنان و پىياوان لە باشۇورى كوردىستاندا دابىت. ھەر وەك بلىي پەرپېسىياران و دەسەلەتدارانى كوردىستان نازانن مافەكانى ژنان چىن و بە چ شىۋەيەك جىببەجى دەكىن و تەنبا مەھاباد خان ئەمۇ مافانە دەزانىت.

ئەگەر بە پلاۋكراوەكانى پارتەكانى دەسەلەتداراي باشۇورى كوردىستاندا بچىن، بەتايىبەت ئەوانەي دەربارەي ژنانيان نووسىيە، دەبىتىن كە ئەوان باوەرىييان بە يەكسانى ھەيە و كەس بە قەد ئەوان نايانەۋىت ئەمۇ يەكسانىيە جىببەجى بىرىت، و بلاۋكراوەي مەھاباد خان دەربارەي يەكسانى ھىچ جياوازىيەكى ئەوتۇرى نېيە لە گەل بىرى دەسەلەتداران، ئەمۇ دەسەر كاغەز.

ئەگەر بە ھزروبىرى زۆربەي پىياوانى ئەمۇيىشدا بچىنەوە، دەبىتىن كە زۆربەييان دەزانان مافەكانى ئافرەتان چىن و چۆن جىببەجى دەكىن. كەواتە پىياوان و دەسەلەتدارىتى، پىويسىتىيان بە شىۋەرەندى نېيە، ئەمەندەي پىويسىتىيان بە دەرھىتىانى بېرىار و جىببەجىتىرىنى يەكسانى لە نىيوان ژنان و بىياواندا.

لیزهدا دهگهینه دوریانیک، ئەویش ئەوهى، ئایه خهباتكارانى مافهکانى ژنان و پاریزهارانیان، دەتوانى باشتىر لە دەرهەسى دەسەلاتدا بەرگرى لە مافهکانى ژنان بىكەن و رەوشەكەيان باشتىر بىكەن، يانىش لەناوهەسى دەسەلتدا؟؟؟

ئەگەر پارتى و يەكىتى باوهەپەيىان بە يەكسانى نەبىت، ئەوه خاتۇو مەھاباد ناتوانىت هىچ كارىگەرىيەك لە ناوهەسى دەسەلاتدا بخاتە سەريان و بۇ بەدەستخىستنى باشتىرين كارىگەى، باشتىر لە دەرهەسى دەسەلاتدا ئەو ھەولە بىدات.

ھەروەھا ئەگەر دەسەلاتى باشۇورى كوردىستان و بە تايىبەت پارتى و يەكىتى باوهەپەيىان بە يەكسانى ژنان و پىياوان ھەبىت، ئەوه لەمە كاتەشدا ھەر باشتىر رېكخراوهەكانى ژنان و لايەنگارانیان، لە دەرهەسى دەسەلاتدا بە هيژىن و بەو شىۋىھىي پېۋىسى يەكسانى خىراتر بېرىتە دەروات.

ئەگەر لە كىشە سىاسىيەكاندا بەرپەرسىياران پېۋىسىتىييان بە شىۋىھەند و رېنۇينىكەر ھەبىت، ئەوه لە كىشەنى ژناندا و لە ئەنجامى خەباتى درېزخايەنلەندا بۇ يەكسانىي، تا راھىيەكى باش مافهکانىان ئاشكاراكرارون و لە جارنامەمى گەردوونى مافهکانى مروق و پەيمانەكان و رېكەتننامەكانى نىۋەدەولەتىدا و لە ياساكانى ولاتە پېشکەوتوكەندا، گەلى لەمە ما ف و ياسايانە دەستنىشان كراون و لە ھەندى ولات جىبەجىش كراون و دەسەلاتداران دەتوانىن راستەخۆ و لەويۆه و بە رېڭاي رېكخراوهەكان و دەزگاكانىانەوه وەريانبىگەن و جىبەجىشيان بىكەن.

ئەوهى كوردىستان پېۋىسىتى پېيەتى زىاتر جىبەجىكەرنى بېپارەكان و ياساكانە، پەسەندىكىدىنى مافە كشتىيەكانى ژنانە، نەك رېنۇينىكەن. ئەگەر دەسەلاتدارىتى ھەزبەكتە، دەتوانىت لە نىوان 24 سەعاتدا گەلى شەقەدەغەبەكتە و گەلى بېپارى بۈيرانە دەرىيەتتى.

خاتۇو مەھاباد باش دەزانىت جىاوازىيەكى گەورە لە نىوان مافەكانى ئاساپى ژنان وەك مروق و خەباتى فيمېنیز میدا ھەيە. خاتۇو مەھاباد قەرداغى دەھەۋىت ژنېك و پىاوېك لەناو تەرازووەكدا ھاوسەنگ بن، لە كاتىكدا خەباتى فيمېنیز مى (مېبىنېز) باس لە يەكسانى ھەلسەنگاندەكان و نرخ و گرنگى پېدان و مافەكان دەكتە. بەو واتايىھى ژن لە قەوارەت تايىبەتمەندىيەكانى خۆپىدا پېۋىستە يەكسان بىت بە پىاوا و پىياوانىش لە قەوارەت تايىمەندەندىيەكانى پىاودا يەكسان بن. ھەر بۇيەش ئەو وينەيە مەھاباد قەرداغى بۇ سىاسەتى يەكسانى دروستىرىدە، وينەيەكى ھەلەيەو و لە روانگەي مافەكانى ژنانەوه تەواو نىيە و زىاتر وينەيە كىسانىي و دادۇمرى دادگايانەيە. بەو مانايە بەگۈرەت وينەيە مەھاباد خان پېۋىستە پىاوان و ژنان يەكسان بن لە ياسا و كۆمەلگا و سىاسەتدا. ئەمەش ناومەركى يەكسانى نىيە.

لە روانگەي بېرکارىيەوە، كە خاتۇو مەھاباد قەرداغى ياساكانى بۇ يەكسانى ژنان بەكار ھىنماون، ژنېك و پىاوېك بە هيچ شىۋىھىك ھەمان سەنگىان نىيە، بەھەمان شىۋىھى ھەممو پىياوانىش يەك سەنگ نىن. مەھاباد خان دەلىت (يەك كۆ يەك دەبى بە دوو) بەلام نازانىت لە كىشە كۆمەلایەتىيەكاندا ئەم ھاوكىشەيە تەواو نىيە. (پىاوېك كۆ پىاوېك يەكسانە بە دوو پىاوا). (سېۋىك كۆ سېۋىكىش دەبن بە دوو سېۋ)، بەلام (سېۋىك كۆ ھەنارىك نابن بە دووان)، ھەر وەها (پىاوېك كۆ ژنېكىش نابن بە دووان).

لە جىڭاي كاردا و لە كارخانە و قوتاپخانە كاندا، ئەو پېۋىسىتىيەنى گونجاو و پېۋىست بۇ دوو ژن، ھەمان پېۋىسىتى نىن، ئەگەر پىاوېك و ژنېك لە جىڭايەدا كاربىكەن. بۇ نموونە لەوانانە بېپىاوان پېۋىسىتىييان بە تەوالىتى تايىبەتىييان نەبىت، بەلام ژنان پېۋىسىتىان پېيەتى، تەرخان نەكىدىنى تەوالىتى تايىبەت بۇ ژنان لە جىڭاي كاردا لادانە لە يەكسانى و بۇ خاونەن كار نىيە دوو پىاوا لە جىڭاي كاردا تەعيىن بەكتە بۇ ئەوهى تەوالىتىيەكى تايىبەت بۇ ژنەكە دروست نەكتە.

ھەروەھا لە كاتى زېپبۇوندا (حەمل) ژنان پېۋىسىتىييان بە چەند مانگىكى پېشودان و ئامادەبۇونە، كەچى بېباوان لە ماوهە دوو مانگى كوتايى مندالبۇوندا پېۋىسىتىييان بە ھەمان شەت نىيە. كەمكەنەوهى مووجەي

مانگانه‌ی ژنان له و ماوه‌یه‌دا يان نه‌دانی مافی پشوو و خوئاماده‌کردن بۆ مندال بون، واتای نه‌بوونی يه‌کسانییه. ههروه‌ها نابیت به خیوکردنی مندال ببیته ئەركى دايک و لەبەر ھۆکارى ئابورى دايک يان باوک ناچاربن دايکەكە به ئەركى مندال بەخیوکردن ھەلسیت و پیویسته و دەبى ھەمان بارى ئابورى و ياسايى بۆ دايک و باوک دابین بکريت بۆ ئەوهى باوکيش به و ئەركە ھەلسیت.

کەواته تاوەکوو بتوانى باسى يه‌کسانى بکەيت، دەبى ھەر پیویستىيەكى ژنانه له چوارجيوهى پیویسته يه‌کانى ژناندا وەك مرۆف، جىبەجى بکريت. بەو مانايى له كۆمەلگاچىكى يه‌کسانىدا ژنان ھەمان مافەكانى پیاوانيان نابیت. ژنان مافى خۆيان وەك ژن دبیت و بەھەمان دادوھرى و ھەلسەنگاندن و بنەما پیاوانىش مافەكانى خۆيان وەك پیاوان بېت.

دياره وينەي بەریز مەھاباد قەرداغى بۆ مافەكانى ژنان، وينەيەكى پیاوانىيە و له يەكمىن خولەكى چوونى بەرە دەسەلاتدارىتى، خۆي ئاماده‌کردوه بۆ قەبۇللىرىنى تېروانىنى پیاوانه بۆ يه‌کسانى، نه‌ك يه‌کسانىيەكى زانستيانه. ھەر لەبەر ئەوهش تەرازووی يه‌کسانى پیاوان بەرامبەر دادگا، بۆ يه‌کسانى نیوان ژنان و پیاواندا ھەلبۇزاروھ. (1)

ھەلبەتە مەبەست لەم بابەتە لىكدانەوهى ناوه‌رۆكى شىۋەرمەندىيەكەي خاتوو مەھاباد بۆ يه‌کسانى له باشۇورى كوردىستاندا نىيە، بەلكوو زياتر لىكدانەوهى ئەمو گۆرانكارىيە كەله ھەلۋىستى خاتوو مەھاباد قەرداغىدا دەربارەي كىشەي ژنان و دەسەلاتى سىاسى ئەۋى رۆيداون و دروستكراون. ھەروهە ئاشكراكى دەنلى ھۆکارە راستەقىنەكانى نزىكىبۇونەوهى خاتوو مەھاباد له حومرانى و دەسەلات و چۇلکىنى بەرە ئۇپۇزسىيون و ژنانه بۆ بەرژوهەندى بىرى پیاوانه و دەسەلات. لەمانەش گىنگتر، ئايىھە مەھاباد خان دەتوانىت لەمەودوا بە ھەمان شىۋەھى جاران بەرگرى له ژنان بکات و ئايىھە سەنگەرلى چۆلەكىرى دەنگەراوهتەوه بىزى نىشىتىمانى پاتىيارىكى و پیاوانه!!!!

گومان لەوەدا نىيە كە مەھاباد خان لە ئەنجامى ھەندى ھەلۋىستى رۇن و ئاشكرا و بويزانە، تواني جىڭاى خۆى لە بىزى خەباتى ژناندا بکاتەوه. ئەو خەباتە گىرەداو بۇو بە ھەلۋىستىكى نەتەوپىيانەي رۇن و ئاشكرا و نەترس. كەواته بىرۇرداو و ھەلۋىستى تەواو و سەنگەرى ئاشكرا و قەيم، ھۆى ھەر سەرەتكى ئەو مەتمانىيە بون كە بە خاتوو مەھاباد قەرداغى درابون. بەقدەر پاراستنى ئەو بىرۇباوهەر و ھەلۋىستە، جىڭاى مەھاباد خانىش لەناو بىزوتەوهى ژنان و نەتەوپىيدا پارىزراو دەبیت.

چوونى مەھاباد خان بۇ ناو دەسەلاتدا دوو واتاي ھەيە. يەك دەسەلات بەو شىۋەھى لىھاتووه كە مەھاباد خان دەبۈيىست و وتاري لەسەريان دەنۈوسى، يانىش مەھاباد خان چووته سەر راي دەسەلاتدارن و ئەو باوهەرى هيئاواه بە فکريان.

نابى لە بىرمان بچىت كە ئىمە باسى شىۋەرمەند دەكەين نەك كارىتىكى تر. ھە رەكسانىيەكىش ببىتە شىۋەرمەندى دەسەلات، بە تايىبەت لە كوردىستاندا پیویستە جىڭاى مەتمانە و باوهەرى دەسەلات بىت. كەواته مەھاباد خان لە رۆى بىرۇباوهەر لە جىڭاى مەتمانى دەسەلاتە. ھەر بۆيەش لىكدانەوهەكە زياتر بەرە ئەوه دەچىت كە بەریز مەھاباد خان بەرە دەسەلات رۇيىشتىت نەك دەسەلات و رىكخراويىكى تەواو خۆى گوربىتت لەبەر خاتر و لە ژىير كارتىكىرنى مەھاباد خاندا.

ئەوهى خاتوو مەھاباد قەرداغى كىدى وەك ئەو ژنەيە كە لەسەنگەرى چەپ و فېمىنېزمىيەو ببىتە ئەندام لە پارتىكى بۆرژوا و سەرمایەداردا. ئەوهى خاتوو مەھاباد كىدى، وەك ئەوهى ئەندامى پارتىكى ژىنەگە يان چەپى سويدى، ئەو پارتە بە جىبىتلى و پەيوەندى بە پارتى مودورات (سەرمایەدار) ھە بکات و بە ژنان و چەپەكان بلىت من ئەو بەرnamى ژنان جىبەجى دەكەم، و ناشزانى يان لە بىرى خۆى دەباتەوه كە تاوەکوو پارتىكى مودورات و سەرمایەدار ئەو قبۇل بکات، دەبى پېشۈخت ئەو باوهەرى بە بەرnamە و پەيرەھى ناوخۆى ئەو پارتە بىنېت و لە سەنورى تېروانىنى ئەو پارتەدا بۆ كىشەي ژنان بجۇلىتەوه. تاوەکوو

پارتیکی سه‌رمایه‌داری که‌ساننیک بکاته شیوه‌رمه‌ندی خوی، دهبن و هک ئهوان بیربکاته‌وه و چاره‌سه‌ری ئه‌وه پارته بق کیشمه‌ی ژنانی پی باش بیت و په‌سنه‌ند بکات.

هه‌روه‌ها نابی له‌بیرمان بچیت که تاوه‌کوو ئیستا ده‌سنه‌لات و پارت له باشوروی کوردستاندا، و هک ئه‌وروپا له یه‌کتری جیا نه‌کراونه‌ته‌وه، تاوه‌کوو مه‌هاباد خان بلیت من بؤیان کارده‌کم. له لای تره‌وه‌جیگای کاری ئه‌ویش جیگایه‌که په‌یوه‌ندی به بیروباوه‌وه هه‌یه نه‌ک و هک فه‌رمانبه‌ریکی ئاسایییه له حوكومه‌تدا که پیویست ناکات به‌هه‌مان شیوه‌ی پارتی ده‌سنه‌لادر بیربکاته‌وه.

کاتیک مه‌هاباد خان به‌شانازییه‌وه باسی ئه و شیوه‌رمه‌ندیه دهکات، پیویسته زور دلنيابیت که ده‌توانیت کاربکات و گورانکاری له باری یاسایی و قانونی و کومه‌لایه‌تی و سیاسیی و ئابووری و دابونه‌ریت‌کانی ژناندا دروست دهکات. هر ودها پیویسته گه‌ره‌ننه‌یه‌کی باشیشی له ده‌سنه‌لاتی باشوروی کوردستانی و هرگرتیبیت، ئگینا ئاوا به باوه‌رییه‌وه باس له شیوه‌رمه‌ندیه‌که‌ی نه‌ده‌کرد و راستیه‌که‌ی به ژنانی کوردستان و ئه‌وانه‌ی متنانه‌نه‌یان پیداوه، ده‌گوت.

به‌و واتایه لمه‌هودوا بارودوخی ژنان له باشوروی کوردستان په‌یوه‌ندیه‌کی راسته‌وحو به شیوه‌رمه‌ندی خاتوو مه‌هاباده‌وه ده‌بیت. چونکه له قسه‌کانییه‌وه دیاره که به‌رزرین ده‌سنه‌لات له کوردستان به‌قسه‌ی ئه‌وه جموجول دهکن و هر که‌مت‌رخه‌میه‌ک، واتای ئه‌وه ده‌دات که خاتوو مه‌هاباد قه‌ردداغی به ده‌سنه‌لاتی ئه‌وه ئه‌ویت‌تون.

له‌مهم‌هودوا، هر ژنیک بکوژریت و تاوانباره‌که سزا نه‌دریت،

هر ژنیک خوی بسوتیتیت و تاوانباره‌که سزا نه‌دریت،

هر ژنیک بؤی نه‌بیت به‌بی له‌چک و عه‌با برواته ده‌رده‌وه،

هر قوتاوخانه‌یه‌ک تیایدا کچان و کوران له یه‌کتری جیا بکرینه‌وه،

هر بـرپـیـتـک ئـهـمـرـبـاتـ ژـنـیـکـ بـهـ بـیـانـوـوـیـ شـهـرـهـفـ بـکـوـژـرـیـتـ،

هر ژنیک ناچار بکریت له‌شی خوی بـفـرـوـشـیـتـ،

هر ژنیک بـهـزـرـورـیـ بـهـ مـیـرـدـ بـدـرـیـتـ،

هر پـیـاوـیـکـ لـهـ ژـنـهـکـهـیـ بـدـاتـ،

هر لـایـهـنـنـیـکـ يـانـ کـهـسانـنـیـکـ بـکـوـژـانـیـ ژـنـانـ بـشـارـنـهـوهـ وـ بـحـهـوـیـنـنـهـوهـ وـ نـهـهـیـلـنـ دـادـگـایـیـ بـکـرـیـنـ،

هر دـادـوـهـرـیـکـ بـیـاـوـهـ تـاـوـانـبـارـهـکـانـ تـاـزادـ بـکـاتـ،

هر پـوـلـیـسـیـکـ بـهـدـوـایـ پـیـاـوـانـیـ تـاـوـانـبـارـداـ نـهـجـیـتـ،

هر مـهـلـایـهـکـ يـانـ شـیـخـیـکـ ژـنـانـ بـهـ نـاقـسـاتـ عـهـقـلـ وـ دـینـ دـابـنـیـتـ،

ئه‌وانه هه‌مووان، که په‌یوه‌ندی راسته‌وحویان به یه‌کسانییه‌وهش نییه و زیاتر په‌یوه‌ندیان به مافه‌کانی مرۆڤه‌وه هه‌یه، ئه‌گه‌ر له باشوروی کوردستان جیب‌هه‌جی نه‌کرین، واتای ئه‌وه ده‌گه‌یه‌نیت که خاتوو مه‌هاباد قه‌ردداغی به‌رگری له و ژنانه ناکات و به ده‌سنه‌لات نالیت و به و شیوه‌یه ده‌بیت‌ه بشدار له هه‌له‌کان و تاوانه‌کان و که‌مت‌رخه‌میه‌کانی ده‌سنه‌لاتداران.

هر ودها هر باشبوونیک و چاکتربوونیک له بارودوخی ژناندا دروست ببیت، به‌شی خاتوو مه‌هابادیش تیدا ده‌بیت.

بـوـ ئـهـوهـیـ مـهـهـابـادـ خـانـ بـتوـانـیـتـ رـاستـیـ مـهـبـهـسـتـ وـ قـهـسـهـکـانـیـ خـوـیـ بـسـهـلـمـیـنـیـتـ، پـیـوـیـسـتـهـ وـ هـکـ جـارـیـ جـارـانـ باـسـ لـهـ دـهـسـهـلـاتـ بـکـاتـ وـ لـهـ بـوـارـیـ مـافـیـ ژـنـانـداـ رـهـخـنـهـیـ بـوـیرـانـهـ بـگـرـیـتـ وـ چـاوـ نـهـبـوـشـیـتـ لـهـ هـهـلـهـ وـ باـشـیـهـکـانـیـ دـهـسـهـلـاتـ، نـهـکـ تـهـنـیـاـ ئـهـوهـ بـهـلـکـوـ وـ لـهـبـهـ ئـهـوهـیـ ئـیـسـتـاـکـهـ لـهـ دـهـسـهـلـاتـ نـزـیـکـبـوـوـتـهـوهـ پـیـوـیـسـتـهـ چـاـکـهـ وـ خـرـاـپـهـکـانـ بـخـاتـهـ روـ.

به نه کاتیک له کۆمیتەی بالاً ریفراندو مدا بۆ، نزیکەی هەموو راستیەکانی ئە و بزوتنەوەیم به جەماوەرى كوردىستان راگەيىاند و چاوم له هىچ هەلەيەكى ئۇواندا نەپوشى وله چەند وتارىكى ئاشكرادا باسى پشتىپەر دەم كرد، هەر بۆيەش كۆدەتايىان دىز بە منيان كرد، بۆ ئەوهى چىتر راستیەکانىيان ئاشكرادا نەكەم و نھىئىنەكانيان نەزانم. ئەمە كردىوهى بزوتنەوەيەكى بەناو جەماوەرى و لەرۆى دەسەلاتەوه لواز بۆ. كەواتە مانەوهى مروق لە بەرەي جەماوەردا و گوتىنى راستىەكان مەرجى سەرەكى مانەوهى هەر مروق فىكەن لە هەر بەرەيەكدا.

ھەر كاتىك مەھاباد خان بەشىوەيەكى راستەوخۆ و زانستيانە بەرگرى لە دەسەلات بکات ئە و كاتە وەك بەشىك لە دەسەلات پىرۆزبائى لېدەكريت. بەلام ديارە مەھاباد خان چاوىكى لە سەبەتىيە و ئەوهى تريشى لە كەفەكەيە، بەو مانايە مەھاباد خان دەيەويت لەھەمان كاتدا لە دەسەلاتدا بىت و ئۈپۈزسيونىش بىت. لە كۆتايدا پىويستە بو ترىت، هەزاران نووسىن و بېرۆكەي جوان لە سەر كاغەز هەن بەلام جىبەجى نەكراون. كۆمارى ئەفلاتۇنىش هەر چەندە كۆمارىكى يەكسان نەبۇو بەلام تاۋەككۈ ئىستاش هەر لە سەر كاغەز ماوه. كوردىش دەلىن (قسە هەزارن دووانىيان بەكارن).

مەھاباد خان پلانى بىرۋەتكانى يەكسانى حکومەتى هەر يىمى كوردىستانى بلاؤدەكتەوه، وەك بلېيى هىچ نووسىنىكى لەو جۆرە بەر لە ئىستا بلاؤنەكراوهەتەوه و كەس عەقلى بەوهەدا نەچووه. سەرەرای هەموو ياساكان تاۋەككۈ ئىستا ڙنان لە هەموو كوردىستاندا دەكۈزۈن و دەسوتىنرىن. سەرەرای دەرھىننەن ياسايى قەدەغە كەردىنى كوشتنى ڙنان تاۋەككۈ ئىستا سەدان ڙن كۆزراون بەلام بەداخەوه دوو پىاپ ئىعدام نەكراون. هەر بۆيەش جارى با مەھاباد خان ئەم ياسايانە دەرباھارى ڙنان پەسەندىكراون جىبەجى بکات پاشان با بىتى سەر پلانەكەي.

ھەلبەتە لەوانەيە مەھاباد خان بىر لە ھۆى ئەم جۆرە بىر كەردىنه وەيە بکات، لە وەلامدا پىيى دەلىم، بەرپىزم جەنابتەتەن دەدەن دەدەن ڙنان و بزوتنەوەي چەپى ڙنان و فييەنەزىمى ھەلخەلەتىنى وچاولە كوشتن و سوتىن ڙنان بېپوشى. ڙنان بەرەي خۆيان ھەيە و پىويستە لەو بەرەيدا خەبات بکەن و لەھەموانىش گرنگىتە راستىگۈيىيە لە گەل ئەوانەي پىشىتگىرى تۆيان دەكىد و بەو پىشىتگىرىيە بۆيتە مەھاباد قەرەداغى. وابزانم ئە و خوشكانە لەناو پارتەكان و دەسەلاتدا هەول دەدەن مافەكانى ڙنان لە پۇانگەي دەسەلاتەوه بەدېبىتن، كەمەتەرخەمېيان نەكىدووه و جەنابت لە وان هوشىمەندىر نىت. ئەگەر لە دەرەوهى دەسەلاتدا پىشىتگىرى ئەوانىت كردىبا كارىگەرەيەكى باشتىر و بەھىزىز دەبۇو.

كە بۆيتە بەشىك لە دەسەلات ناچارى تەقەبولي رەخنە ئۈپۈزسيونىش بىگرى، ئەوه ئەگەر وەك بەشىك لە دەسەلات باوهەرىت بە ديموكراسى مابىت و رەخنە جەماوەرت لا گرنگ بىت.